

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er med visse ændringer en genfremsættelse af lovforslag nr. L 179 fra folketingsåret 1998-99. Se Folketingstidende 1998-99, forhandlingerne s. 4955 og tillæg A s. 4123 og 4127.

Under 1. behandling af L 179 den 25. marts 1999 fremførte regeringen, at »når det drejer sig om mål-sætningen, tankegangen, ønskerne i Enhedslistens forslag, er der en betydelig parallelitet mellem forslaget her og de forslag, vi har fremsat i kemikaliestrategien.« Regeringen afviste dog at støtte forslaget under henvisning til, at Folketinget 14 dage senere skulle have en forespørgselsdebat om denne kemikaliestrategi.

Forespørgselsdebat F 38 den 7. april 1999 om den fremlagte strategi for en styrket indsats på kemikalieområdet og om opfølgningen herpå resulterede i vedtagelse V 55 med følgende ordlyd:

»En styrket indsats på kemikalieområdet tillægges afgørende vægt. Folketinget har i forlængelse af vedtagelsen af D 49 den 30. januar 1997 noteret sig, at regeringen nu har fremlagt en strategi for en styrket indsats på kemikalieområdet. På den baggrund opfordrer Folketinget miljø- og energiministeren til

- i den kommende samling at fremlægge konkrete udspil til opfølgning af strategien og
- at uddybe elementer i strategien, f.eks. i form af offentlige konferencer og temahøringer.«

Regeringen har imidlertid ikke fremsat nogle forslag, som tilgodeser intentionerne i nærværende forslag, hvorfor det hermed genfremsættes.

Kemien breder sig til stadig flere daglige produktgrupper trods en generel opfattelse af det modsatte. Der er formentlig en klar sammenhæng mellem de voksende allergitilfælde blandt børn og mængden af kemikalier, men også stoffer, som er under mistanke for at være kræftfremkaldende, reproduktionsskadelige og hjerneskadelige, optræder i vore dagligvarer.

Det drejer sig eksempelvis om vaskemidler, sæbe, kosmetik, maling og smøreolier.

Miljøstyrelsen udarbejdede i 1996 en liste over alle de kemiske stoffer, som ifølge Produktregistret er i omløb i Danmark, og som har en eller flere af disse uønskede effekter, jf. Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen nr. 1/1997: Effektlister 1997. Listen er efterfølgende blevet samkørt med en mængdeliste, og ud af det er kommet en fællesliste med ca. 100 kemiske stoffer, som er kendetegnet ved at medføre en eller flere af de uønskede effekter, og hvor stoffet anvendes i en mængde på over 100 tons i Danmark. Under 1. behandling af L 179 fremførte ministeren, at listen var under revision, og at Miljøstyrelsen senere i 1999 ville udarbejde en ny version af listen over uønskede stoffer og effektlister. Sådanne nye versioner har vi heller ikke set.

Før Danmark underlagde sig det indre marked i EU, var det muligt nationalt at forbyde stoffer, som man ud fra et forsigtighedsprincip ikke ønskede i omløb i Danmark. Mistanken om en eller flere uønskede effekter kunne i sig selv medføre et forbud.

Med gennemførelsen af det indre marked i EU er denne mulighed voldsomt indskrænket. Nu skal et forbud enten gennemføres på EU-niveau eller ved, at Danmark kan fremføre videnskabelige beviser for, at stoffet er til særlig fare for den danske befolkning eller det danske miljø. Med Amsterdamtraktaten blev den hidtidige såkaldte miljøgaranti ændret til en dispensationsordning, som yderligere forringer EU-medlemslandenes muligheder for gennem national lovgivning at udfase uønskede, farlige kemikalier, som det hidtil er sket.

Dette har i praksis ført til en ændret politik, hvor direkte indgreb i form af f.eks. forbud i stigende grad forsøges erstattet af frivillige aftaler med industrien.

Enhedslisten anser et internationalt samarbejde om at begrænse udbredelsen af uønskede kemikalier for overordentlig vigtigt, men kan også se, at arbejdet hermed i EU stort set er gået i stå. Udviklingen siden Folketingets behandling af L 179 for et år siden har kun bekræftet dette.

Enhedslisten ønsker med dette forslag at nyttiggøre Miljøstyrelsens arbejde med at udpege problemstof-